

Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

SOOOG

magazine

Bewegend leren: Fit & Vaardig op school
Gezocht: meesters voor de klas
Eerste IKC van de regio op obs Feiko Clock
De GMR & RvT: wat doen ze precies?
Eerste hulp op school

- 4** **Eerste hulp op school**
Twee ervaren Bedrijfshulpverleners (BHV'ers) over hun belevenissen en het belang van hun werk.
- 6** **Wanted: meesters voor de klas**
Mannen voor de klas worden steeds zeldzamer.
- 8** **Leren zichtbaar maken**
Door leren zichtbaar te maken ontstaat begrip tussen leerling en leerkracht en tussen leerkrachten onderling.
- 10** **Binnenkijken op...**
Obs de Kleine Dollard en obs de Bouwsteen.
- 11** **SOOOG nieuws**
- 12** **Eerste IKC in de regio op obs Feiko Clock**
SOOOG en Stichting Kinderopvang KiWi hopen zo snel mogelijk te kunnen starten met het eerste Integrale Kindcentrum (IKC) in de regio.
- 15** **Fit & Vaardig op school**
Kinderen die al dansend hun taal- en rekenlessen maken lopen na twee jaar vier maanden voor op kinderen die niet bewegend leren.
- 16** **Uitjes en apps**
Leuke tips, uitjes en apps.
- 17** **Boekbespreking**
Lastige kinderen? Heb jij even geluk!
- 18** **Heerlijk (voor)lezen**
- 22** **Toezicht binnen SOOOG**
De GMR en RvT houden beiden op hun eigen manier toezicht binnen SOOOG. Hoe doen ze dat precies? En waarom is dat zo belangrijk?

Redactie Saffira Rijkee

Fotografie Klaas Ketelaar, Saffira Rijkee, Sanne van Renesse Lemniscaat, Clavis Books, De Vier Windstreken

Vormgeving Puntgaaf Reclame & Vormgeving

Aan dit SOOOG Magazine werkten mee:
Annet Flim, Hilda Kroeze, Ina Gils, Jaap Hansen, Manon Sissing, Ted Hulst, Wilma Heetland.

Druk Scholma Druk Bedum

SOOOG Magazine verschijnt twee keer per jaar en is een uitgave van Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

Suggesties of leuke nieuwtjes voor SOOOG Magazine?
info@saffirarijkee.nl

Op de voorkant: Feest op obs de Kleine Dollard

Op de achterkant: Foto door Klaas Ketelaar

De veelzijdigheid van het onderwijs

Onderwijs kent verschillende aandachtsgebieden, vakgebieden, facetten, benaderingen, het is uiterst veelzijdig. Dat vraagt veel van de mensen die in het onderwijs werken. Je moet haast een duizendpoot zijn en veel interesses hebben.

Maar het is gelijktijdig ook uitermate boeiend en geen moment hetzelfde. De afwisseling is groot en het is enorm stimulerend om te zien dat we met kinderen vorderingen kunnen maken in hun ontwikkeling.

Iedere dag opnieuw zijn onze medewerkers bezig met diverse onderwerpen en onderdelen waarbinnen de ontwikkeling centraal staat. Verveling is niet aan de orde. Natuurlijk moet je het allemaal wel doen, het vraagt veel van je. Waardering is dan zeker op z'n plaats en zou ook altijd beter kunnen en moeten.

De stakingen gedurende de afgelopen maanden zijn hieruit heel goed te verklaren. Diversiteit, in relatie tot de ontwikkeling van onze kinderen en ons personeel, is en blijft noodzakelijk. Het moet echter wel "behapbaar" blijven en ook op de juiste wijze worden gewaardeerd. Gelukkig werken er dagelijks veel gepassioneerde leerkrachten binnen ons veelzijdige onderwijs. Wij waarderen dat zeer.

Deze editie van ons eigen Magazine benadrukt de diversiteit van onze dagelijkse onderwijspraktijk. Dit keer geen centraal thema maar een aantal heel verschillende boeiende onderwerpen: een Integraal Kindcentrum op de Feiko Clockschool te Oude Pekela, de Raad van Toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van SOOOG en meesters voor de klas. Zo maar even een greep uit de onderwerpen die in ons magazine worden beschreven.

Veel leesplezier gewenst.

Het College van Bestuur
Ted Hulst
Jaap Hansen

Stichting Openbaar Onderwijs
Oost Groningen (SOOOG)

Bellingwedde - Oldambt - Pekela

www.sooog.nl

Huningaweg 8, 9682 PB OOSTWOLD
Telefoon: 0597-453980 Mail: info@sooog.nl

"Het lastige is dat BHV vaak pas als laatste aan de orde komt"

Imca Heijenga en Johan Lukkien, twee oudgediende BHV'ers binnen SOOOG

Eerste hulp op school

Botbreuken, verstikking en andere nare ongevallen: Bedrijfshulpverleners op scholen maken het allemaal mee en spelen op het moment suprême een cruciale rol in een goede afloop. Imca Heijenga en Johan Lukkien, twee oudgediende BHV'ers binnen SOOOG, pleiten voor meer collega-BHV'ers op scholen.

Op iedere school werken één of meerdere Bedrijfshulpverleners (BHV'ers). Zij organiseren regelmatig brand- en ontruimingsoefeningen en zijn in staat het hoofd koel te houden wanneer er echt brand uitbreekt, of eerste hulp te verlenen bij een ongeval. Johan Lukkien is leerkracht op obs de Wiekslag in Blijham en Imca Heijenga is onderwijsassistent op vso de Meentschool in Winschoten. Daarnaast zijn ze beide ervaren BHV'ers: Johan al meer dan twintig jaar en Imca al zo'n twaalf jaar.

Verstand erbij

Als je eenmaal BHV'er bent blij je dat vaak ook, zegt Johan. Tijdens de cursusedagen die BHV'ers ieder jaar volgen om hun kennis up to date te houden ziet hij altijd dezelfde mensen. Johan: "Ik vond EHBO altijd al interessant, heb ook een aantal jaren jeugd-EHBO lessen gegeven. Ik denk dat je zoiets automatisch naar je toetrekt, het hangt een beetje aan je. Als je er dan voor gevraagd wordt rol je er gewoon in". Een functie waar je van nature geschikt voor moet zijn dus. Maar ook één waar je je voor in moet willen zetten. Imca: "Ik vind het leuk om mensen te helpen, dat zorgzame zit wel in mij. Maar je moet ook gemotiveerd zijn. Om ieder jaar de herhalingscursus te volgen en om steeds weer dezelfde oefeningen te doen. Ik ben daar zelf nogal fanatiek in en verwacht dat ook van collega's". Johan: "De situatie vereist dat ook, je moet doortastend zijn. In noodsituaties zie je ander gedrag verschijnen bij mensen. Kinderen die normaal een beetje timide zijn maar die bij nood ineens alles beginnen te regelen. Er gebeurt iets met mensen in extreme situaties. Het is belangrijk dat te oefenen". Je moet bovendien scherp en alert zijn. Johan: "EpiPennen, allergieën, suikerziekte... Het is niet iets dat je er zo even bij

doet, al heb ik wel het idee dat er soms zo naar gekeken wordt. Je moet je verstand er wel bij hebben". In het basisonderwijs krijgen BHV'ers geen vergoeding voor hun diensten, maar om geld zou het ook niet moeten gaan, vindt Johan. "Als iemand BHV wil doen voor een vergoeding kan hij er beter niet aan beginnen. Dat staat in geen enkele verhouding tot elkaar. Je doet het voor kinderen en collega's."

Herhaling

Eén keer per jaar volgen BHV'ers cursusedagen ter herhaling. Op de agenda staan altijd brandbestrijding, brandpreventie en EHBO. Ieder jaar is er wel iets veranderd, zegt Johan. "Vooral in de EHBO. Toen ik begon moest je wanneer er een slachtoffer was eerst een hele rits vragen beantwoorden, maar dat is inmiddels wat vereenvoudigd. Je moet nu direct handelend optreden." Wat prettig is aan deze bijeenkomsten is dat je ervaringen kunt delen met collega BHV'ers, vindt Johan. "Dan denk je zelf dat je iets ernstigs hebt meegemaakt maar hoor je daar verhalen waarvan je blij bent dat ze jou niet zijn overkomen. Medicijngebruik neemt de laatste jaren ook steeds meer toe, ook daarover leer je tijdens de herhalingscursus."

'Het is niet iets dat je er zo even bij doet, je moet je verstand er wel bij hebben'

Verstikking

Vso de Meentschool, waar Imca werkt, bevindt zich met verschillende andere organisaties en scholen in Onderwijszorgcentrum de Stuwe in Winschoten. In totaal komen hier dagelijks zo'n driehonderd leerlingen. Naar Johans school gaan ongeveer honderd leerlingen. Imca heeft veel BHV collega's: vanuit elke organisatie die zich binnen de Stuwe bevindt twee. Als er iets gebeurt blijven Imca en een collega-BHV'er als laatste in het gebouw om er zeker van te zijn dat niemand achterblijft. Imca heeft de hele dag een portofoon bij zich, want het gebouw is groot en er gebeurt regelmatig iets. Kinderen die vallen en iets breken bijvoorbeeld. Twee keer moest Imca ingrijpen bij een dreigende verstikking door een stuk appel. "Toen heb ik de Heimlichgreep moeten toepassen. Dat was best wel eng." Op Johans school probeerde een leerling een paar jaar terug op het hek te klimmen. "Zo'n hek met puntjes. Hij bleef met zijn hand op die puntjes steken en trok zijn hand van onder tot boven open. Mijn collega was gelukkig zeer alert, op zo'n moment is het echt alle zeilen bij. De jongen in kwestie heeft een flinke ritssluiting in zijn hand."

Oefenen

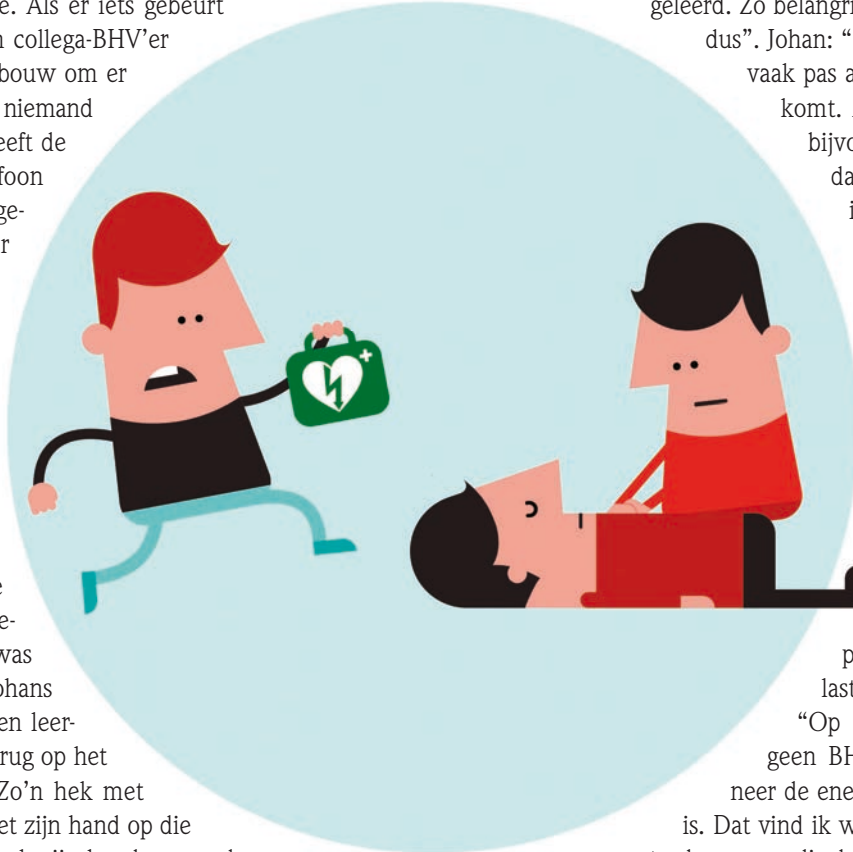
SOOOG heeft op alle scholen een Automatische Externe Defibrillator (AED), een apparaat dat gebruikt wordt voor de reanimatie van iemand die een hartstilstand heeft. De AED moet goed zichtbaar zijn, want het apparaat is ook voor openbaar gebruik. Ook in het gebruik van de AED worden BHV'ers tij-

dens de EHBO-cursusdag getraind. Imca en Johan hebben het apparaat gelukkig nog nooit hoeven gebruiken. Imca: "We hebben er wel een keer een onverwachtse oefening mee gedaan, twee mensen van de EHBO gingen plotseling op de grond liggen. Die oefening ging helemaal niet goed. De AED moest gehaald worden en het was niet duidelijk waar hij was.

Dat gaf best wat stress. Maar daar is wel veel van geleerd. Zo belangrijk zijn die oefeningen dus". Johan: "Het lastige is dat BHV vaak pas als laatste aan de orde komt. Met teamwisselingen bijvoorbeeld. Het eerste dat altijd wordt bedacht is hoe we ons onderwijs inrichten. Als laatste wordt pas aan BHV gedacht. Maar het hoort er wel bij."

Meer BHV'ers

De bedoeling is dat op ieder dagdeel één BHV'er aanwezig is op school, maar in de praktijk blijkt dat soms lastig te realiseren. Imca: "Op sommige scholen is geen BHV'er aanwezig wanneer de ene BHV'er die er is ziek is. Dat vind ik wel slecht. Er zal maar wat gebeuren op die dag". Johan: "Natuurlijk is vrijwel iedere leerkracht wel enigszins bedreven in EHBO en weet hij wat te doen in de meest voorkomende gevallen. Maar inderdaad, niet iedereen heeft een volledige baan. Mijn collega BHV'er en ik zijn er allebei op vrijdag niet, dus dan is er geen BHV'er. Het ongeval met die jongen die op het hek klom gebeurde net op zo'n beruchte vrijdag. Gelukkig heeft mijn collega toen heel alert gehandeld. Ik weet dat het lastig is om in de planning met iedereen rekening te houden en toch te zorgen dat er altijd een BHV'er aanwezig is. Maar het is zeker een punt van aandacht." ●

GEWOON... HUMOR

Bruny Kapper en Tim de Klerk

WANTED

meesters voor de klas

Een man voor de klas is een steeds zeldzamer verschijnsel. Meester Tim en meester Bruny weten wel waar dat door komt. En ze zouden er graag wat mannelijke collega's bij krijgen.

Bruny Kapper staat al vijfendertig jaar voor de klas. Hij staat op obs de Beukenlaan voor groep zeven. Tim de Klerk staat sinds drie jaar voor de klas en staat op obs de Vlonder voor groep zeven/acht. Beide meesters kenden elkaar nog niet voor dit interview, maar zijn al kort na kennismaking geestdriftig met elkaar in gesprek over hun vak. (Tegen de tijd dat er een foto gemaakt moet worden wordt er flink gelachen en gedold.) Ze hebben beide duidelijk een groot hart voor het onderwijs. Dat is ook erg belangrijk denken ze: als je dat hart niet hebt red je het niet voor de klas. Helaas lijkt voor veel mannen alleen liefde niet langer genoeg om de keuze te maken voor het beroep van leerkracht.

Niet interessant

Toen Bruny vijfendertig jaar geleden begon had hij beduidend meer mannelijke collega's. Veel daarvan zijn inmiddels met pensioen. Hoe komt het, dat meesters tegenwoordig zo'n zeldzaamheid zijn? Bruny: "Het is niet interessant genoeg voor jonge mannen. Het salaris is te laag, de werkdruk te hoog. Met andere hbo-diploma's kun je aanzienlijk meer verdienen onder minder werkdruk. Daarom gaan ze denk ik vaak liever het bedrijfsleven in, omdat ze daar een beter inkomen wacht". Tim denkt dat het ook veel te maken heeft met de administratie die bij het vak komt kijken en met toekomstperspectief. "Als leerkracht kun je niet echt doorgroeien."

Uiteindelijk kun je schoolcoördinator worden of clusterdirecteur maar daar houdt het op. En het verschil tussen een leerkracht en een directeur – minder of geen lesuren en extra bureautaken – spreekt mij vooralsnog niet aan.” Als er voor Tim ooit een reden zou zijn om te stoppen met lesgeven, zou het de administratie zijn die een leerkracht moet voeren. “Ik zie van heel veel dingen die wij doen het nut echt niet in. Mijn vrouwelijke collega’s zeggen hetzelfde”. Over salaris hoorde Tim nooit iemand klagen op de Pabo. “Je begint vrij hoog. Maar je groeit niet veel, binnen tien jaar loop je overal achter de feiten aan”. Was dat salaris vroeger dan zoveel beter? Bruny: “De werkdruk was toen in ieder geval lager. En het salaris is niet meegegroeid met vergelijkbare beroepen in het bedrijfsleven”.

Meer salaris

Maar beide mannen werken niet voor het geld. Tim: “Geld interesseert me helemaal niet”. Bruny: “Dat is ook prima, maar als jij dertig jaar verder bent zou het toch mooi zijn als je salaris meegegroeid is”. Tim: “Tuurlijk, dat zou heerlijk zijn, maar het interesseert me gewoon niet. Ik kan mijn vaste lasten betalen, ik heb mijn huis en mijn gezin, punt. Ik heb niet teveel, maar ik heb ook niet te weinig”. Bruny: “Ja zo sta ik er ook in. Voor mij maakt het ook niet zoveel meer uit, ik hoef nog maar een jaar of zes te werken. Maar voor jongere mannen zou het vak er aantrekkelijker door worden. Dus als je mij vraagt wat ik liever heb: meer salaris of minder werkdruk, dan zeg ik salaris. Omdat je dan misschien wél die jongens voor de klas krijgt. En nou wil ik de meiden niet voor de schenen schoppen, maar het is toch een positieve impuls als er wat meer mannen binnen het onderwijs komen”.

Mannelijke energie

Maar waarom is dat eigenlijk? Tim: “Het scheve aan het hele verhaal vind ik dat als scholen nu een vrouwelijke sollicitant krijgen die een negen scoort en een mannelijke sollicitant die een zes scoort, ze de man kiezen. Puur omdat er te weinig mannen zijn. Maar dat neemt niet weg dat mannen nodig zijn op school. Vooral aan jongens merk je het: die zijn baldadig, druk, hebben energie nodig en mannelijke collega’s gaan daar vaak net iets meer in mee. Toen ik mijn diploma nog niet had werd ik door de school waar ik mijn LIO (Leraar in Opleiding, red.)-stage had gelopen gevraagd of ik dat jaar vast bij ze wilde werken. Van de vorige juffen kreeg ik een overdracht waarin een jongen werd aangekaart met allerlei problemen. Wat bleek: die jongen had gewoon een man nodig. Hij kwam soms naast me staan als ik voor de klas stond en dan legde ik hem op de grond met een judoworp. Ik ging gewoon op hem zitten, de hele klas moest lachen en hij werd weer rustig. Dat is misschien heel gek, maar dat had hij nodig. En dat hebben we het hele jaar door zo gedaan. Hij heeft een citoscore behaald die nooit verwacht was en aan het eind van het jaar kreeg ik een kaart thuisgestuurd met een heel eerlijk bericht van zijn moeder waarin stond dat ze er aan het begin van het jaar helemaal geen vertrouwen in had. Zo’n jonge leerkracht zonder diploma voor een moeilijke groep. Maar, zei ze, ik ben blij dat ik me kan vergissen want mijn zoon heeft nog nooit

zo’n fijn jaar gehad. Puur en alleen omdat ik een man was en in zijn emotie en drukte mee kon. En nogmaals dat kunnen vrouwen ook, maar die jongen had echt dat mannelijke even nodig”.

‘Mannen willen wel, maar ze haken af als ze zien wat ze ervoor terug krijgen’

Werken in een vrouwenwereld

Volgens de vakbond CNV Onderwijs wordt het voor scholen waar geen mannen werken nog moeilijker om jonge meesters aan te trekken, want mannen kiezen liever voor een werkomgeving waar niet alleen vrouwen werken. Bruny kan zich daar iets bij voorstellen. Hij vindt het team waarin hij werkt prettig, maar zou er graag wat mannelijke collega’s bij hebben. “Geen enkele werkvloer is volgens mij gebaat bij alleen maar mannen of alleen maar vrouwen. Het zou heel goed zijn als we voorwaarden scheppen waardoor mannen weer voor het onderwijs gaan kiezen. En als dat ook het gesprek aan de koffietafel een beetje verandert is dat mooi meegenomen!” Tim wist al op de pabo dat hij in een werkveld zou komen met veel vrouwen. “Dat is een keuze die je maakt. Tijdens onze clusterdagen zijn we met zo’n vijfendertig vrouwen en ben ik de enige man. Ik heb daar geen enkele moeite mee. Ik ben nog steeds wie ik ben en ik zeg nog steeds wat ik wil zeggen. Maar wij hebben ook een klein team, misschien maakt dat iets uit”. Bruny: “Dan hebben jullie verhoudingsgewijs waarschijnlijk best veel mannen!” Tim: Haha, ja dat klopt, ongeveer twintig procent op de goede dagen”.

Liefde

Uiteindelijk draait het voor Tim en Bruny allemaal om het plezier dat ze uit hun werk halen en om hun liefde voor het vak. Tim: “Anders ga je het onderwijs niet in. Onderwijs doe je puur uit liefde. Liefde voor de kinderen, voor het vak en voor het bijdragen aan een stukje verbetering van de maatschappij”. Maar kun je dan niet de conclusie trekken dat er gewoon niet zoveel mannen meer zijn met die liefde voor het onderwijs? Dat geloven beide mannen niet. Bruny: “Ik denk dat je pas weet of je het werk echt leuk vindt, als je het doet. Maar veel mannen die wel geschikt zouden zijn voor het onderwijs haken al af voor ze het überhaupt proberen, door de slechte voorwaarden”. Tim studeerde aan de pabo met twaalf andere mannen, waarvan er nu drie voor de klas staan. “Die andere negen zijn iets anders gaan doen. Ik geloof echt wel dat er heel veel mannen zijn die het willen, maar als ze kijken naar wat ze ervoor terug krijgen dan houdt het op.” ●

Leren zichtbaar maken

Door leren zichtbaar te maken komen waardevolle gesprekken op gang tussen leerling en leerkracht en binnen het schoolteam, over doelen en hoe je die bereikt. Er ontstaat begrip voor elkaar en de kans wordt groter dat leerlingen hun prestaties verbeteren.

Leren zichtbaar maken helpt leerkrachten te reflecteren op waar leerlingen staan in hun ontwikkeling en op het eigen lesgeven. Het helpt om met kinderen in gesprek te gaan over doelen. Nicky Remie, schoolcoördinator op sws de Driesprong, noemt als voorbeeld het beschrijven van doelen op het Digibord in de klas. “Daar kun je het samen over hebben: hoe bereik je die doelen? En wat is voor jou een gewenst doel? Kinderen zien zo ook dat doelen voor iedereen verschillend kunnen zijn. We hebben bijvoorbeeld altijd het dashboard van Snappet (een programma waarin leerlingen hun opdrachten kunnen maken, red.) open staan, waarin we per klas met naam en toenaam kunnen zien wie het gemaakt heeft en hoe het gemaakt is. Kinderen zijn dat vanaf groep vier gewend. Daardoor weten ze dat kinderen verschillende niveaus hebben, dat de een iets moeilijker kan vinden dan de ander.”

Invloed leerkrachten

Professor in de educatie John Hattie schreef het boek ‘Leren

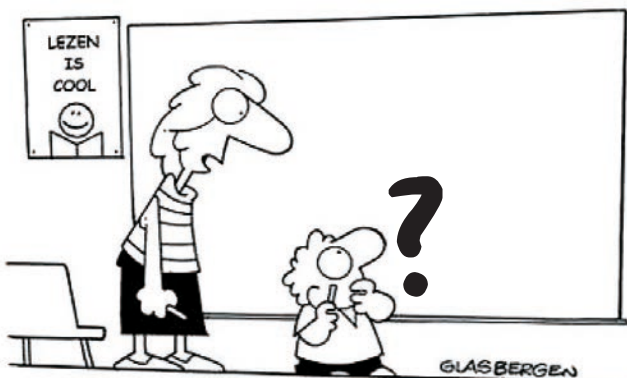
zichtbaar maken’. Hattie deed vijftien jaar onderzoek naar wat echt werkt in scholen om het leren van leerlingen te verbeteren. Met leren zichtbaar maken bedoelt Hattie dat het lesgeven zichtbaar moet zijn voor de leerlingen en dat het leren van de leerlingen zichtbaar moet zijn voor de leerkracht. Door leren zichtbaar te maken kunnen schoolteams beter antwoord geven op de vraag of ze de juiste dingen doen voor hun leerlingen. Het helpt scholen om niet alleen stil te staan bij toetsresultaten, maar bij de activiteiten die dagelijks in de groep gedaan worden. Volgens Hattie moeten gesprekken binnen schoolteams steeds gaan om het beantwoorden van de vraag: wat is de invloed van ons als leerkrachten op de ontwikkeling van de kinderen? Op de Driesprong wordt binnen het team leren onder andere zichtbaar gemaakt door dingen op te hangen in de lerarenkamer. Nicky: “Werken aan een leerlingportfolio bijvoorbeeld. Hoe ver zijn we? Wat is onze ontwikkeling daarin? Dat zichtbaar maken geeft je houvast en aanleiding tot gesprek. Tot het stellen van vragen en tot het zien van je

eigen groei". Erg belangrijk, zei Hattie eens in een interview met Dagblad Trouw, want: "Pas als leraren discussiëren over wat zij doen in de klas, samen lessen voorbereiden en bij elkaar in de klas kijken, verbetert het onderwijs op de hele school. In het onderwijs hebben we de neiging om te denken dat iedere leraar overal goed in moet zijn, maar je hebt elkaars kennis, ideeën en advies nodig".

'Leren zichtbaar maken geeft je houvast en aanleiding tot gesprek'

Begrip

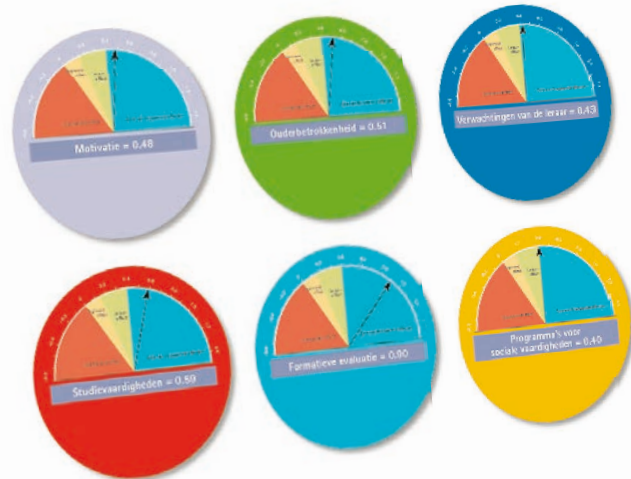
Werken met de 'datamuur' is een mooie manier om leren zichtbaar te maken, voor zowel leerlingen als leerkrachten. John Hattie in Trouw: "Pas als je als leerkracht heel goed weet wat een leerling wel en niet weet, kun je hem effectief nieuwe dingen leren. Als je als het ware door de ogen van een leerling kijkt en de leerling duidelijk maakt wat het doel is waar hij naartoe werkt, kun je hem de juiste opdrachten en feedback geven om effectief iets nieuws te leren". Op de datamuur stellen leerlingen hun eigen doelen en maken daarop zichtbaar hoe ver ze zijn met het bereiken daarvan en wat ze er allemaal voor moeten doen. Nicky: "Welke vaardigheden heb je ervoor nodig? En welke omstandigheden? Wie kan daarbij helpen? Wij leggen op het moment de nadruk op het doelen stellen wat betreft technisch lezen, we hebben bijvoorbeeld op het Digibord de vraag van de dag: hoeveel minuten heb jij vandaag gelezen? Minder dan vijftien minuten, vijftien minuten of meer dan vijftien minuten? De kinderen lezen gedurende de dag zelf en mogen hun eigen naamkaartje naar een van de drie hokjes verslepen. Ook dat grijp je dan weer aan om het gesprek aan te gaan: ik zie dat jij minder dan vijftien minuten hebt gelezen, hoe kan dat en wat kunnen we daar de volgende keer aan doen? Het gesprek aan gaan, met leerlingen, en ook tussen leerkrachten onderling, en het begrip dat daarvoor voor elkaar ontstaat, is denk ik de grootste opbrengst van leren zichtbaar maken." •

"Er zijn geen iconen om op te klikken, het is een krijtbord"

De impact van Leren zichtbaar maken

Nederlandse vertaling van *Visible Learning*

John Hattie

bazalt

Abimo

Binnenkijken op...

In elk SOOOG Magazine stellen twee scholen zich in het kort voor.

Deze keer zijn dat obs de Kleine Dollard in Winschoten en obs de Bouwsteen in Finsterwolde.

De Kleine Dollard

Wat maakt de Kleine Dollard bijzonder?

“Op onze school zitten kinderen van alle achtergronden. We besteden veel aandacht aan activiteiten, zoals de playbackshow en de maandsluiting. Musicals zijn er al vanaf groep vijf. Aan het eind van elke maand is er een activiteit. Het bijzondere is dat er altijd veel ouders bij elke activiteit aanwezig zijn. We zijn een Vreedzame School en staan voor veiligheid. We doen er met ons allen heel erg ons best voor dat kinderen veilig groot kunnen worden. Onze slogan is niet voor niks: ‘Obs de Kleine Dollard, daar kun je veilig groot worden’. We leggen onze leermethoden continu onder een vergrootglas en passen ze daar waar nodig aan de behoeften van onze leerlingen aan. We hebben altijd een heel hoge eindopbrengst op de cito: een 8,2.”

Waarom kiezen ouders voor de Kleine Dollard?

“Veel ouders hebben zelf vroeger op de Kleine Dollard gezeten en onze leerkrachten herkennen hen nog van vroeger. Juist het feit dat op onze school kinderen van alle achtergronden zitten vinden veel ouders fijn. Onze school straalt veel sfeer uit en is heel gezellig. Ouders vinden het fijn dat we geen combinatiegroepen hebben, dat we zoveel activiteiten organiseren en dat de peuterspeelzaal zich onder ons dak bevindt.”

Wat is het mooiste plekje in school?

“De centrale ruimte. Daar zitten ouders koffie te drinken, wordt voorgelezen en kunnen de kinderen uit de groepen drie tot en met acht werken. Ze zitten er achter de computer en werken zelfstandig, in tweetallen of in kleine groepjes.”

Hebben jullie bijzondere plannen voor de toekomst?

“We zijn bezig met het vernieuwen van onze schoolpleinen. Daarnaast willen we de school van binnen wat moderner maken.”

Tevreden

“We zijn een school waar een aantal leerkrachten al veertig jaar werkt. Dat zegt wat over de school: men is tevreden.” ●

Wat maakt obs de Bouwsteen bijzonder?

“Obs de Bouwsteen is een Vreedzame School. Een Vreedzame School beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen. De Bouwsteen is een school met een hart, waar kinderen met plezier heen gaan.”

Waarom kiezen ouders voor obs de Bouwsteen?

“Onze school is heel mooi gesitueerd aan natuurgebied de Tjamme. In ons gebouw bevinden zich een peuterspeelzaal, bibliotheek, buitenschoolse opvang de Flamingo's en een zwembad en gymzaal. We organiseren veel activiteiten waar ouders aan kunnen deelnemen en proberen ze op allerlei manieren te betrekken bij de school.

Wat is het mooiste plekje in de school?

“Onze gehele school is heel ruim ingedeeld. We hebben veel plek voor werken op de gang.”

Hebben jullie bijzondere plannen voor de toekomst?

“We zetten extra in op woordenschat, techniek en mediawijsheid. Ook eigenaarschap van leerlingen krijgt bijzondere aandacht. Eigenaarschap houdt in dat kinderen verantwoordelijk worden voor hun eigen leerproces. Ze leren eigen doelen te stellen, hun eigen leerproces te evalueren, hun resultaten in de gaten te houden en zelf te bedenken wat ze nodig hebben om hun doelen te bereiken. Kinderen raken zo sterker betrokken bij hun eigen leerproces en zijn beter voorbereid op een maatschappij waarin ze altijd moeten blijven leren.”

Andere manier

“Ons onderwijzend personeel volgt veel cursussen en opleidingen rondom rekenen, gedrag, taal en zelfstandigheid. Werken op de Vreedzame Schoolmanier is intensief. Het is een andere manier van benaderen van kinderen en een andere manier van leven en werken met elkaar. Elkaar waarderen en respecteren zijn hele gemakkelijke kreten die je vaak hoort, maar hier leeft het ook echt.” ●

Obs De Bouwsteen

Jouw school in het SOOOG Magazine?

Ieder SOOOG Magazine staan verschillende scholen in de spotlights, met verhalen over bijzondere plannen, medewerkers, lessen en belevenissen. Heeft iemand op jouw school ook een leuk verhaal te vertellen? Aarzel dan vooral niet contact op te nemen met de redactie!

Duwtje in de rug voor leerlingen

Zes SOOOG scholen werken met het Dollard College in Bellingwolde en Winschoten samen binnen het zogenaamde 'Doorstroomprogramma'. Het Dollardcollege en SOOOG hebben hier subsidie voor gekregen. Clusterdirecteur Sjoerd Huinink: "Het programma is bedoeld om kinderen kansen te bieden om een zo hoog mogelijke VO-opleiding te volgen. De SOOOG-scholen en het Dollardcollege moeten zelf bedenken op welke manier ze de kinderen deze extra kansen willen bieden".

De scholen die meedoen aan het Doorstroomprogramma zijn de Uilenburcht, de Bouwsteen, Houwingaham, Oosterschool, Westerschool en de Wiekslag. Sjoerd: "We bekijken samen welke leerlingen met een zetje in de rug een hogere leerweg zouden kunnen halen. Kinderen die wat moeite hebben met het maken van huiswerk bijvoorbeeld: wat kunnen we als scholen in samenwerking met ouders verzinnen om dat beter te laten lopen? Of kinderen die op een vakgebied wat meer moeite hebben, hoe zouden we ze daarin kunnen ondersteunen?" In samenwerking met het Dollard College worden maatregelen bedacht om deze kinderen te laten slagen op wat voor hun het beste niveau is. Sjoerd: "Eén van de dingen die we in ieder geval gaan doen is het organiseren van effectieve feedback, want dat werkt het meest efficiënt. Dat betekent dat we feedbackgesprekken met kinderen houden waarin we praten over hoe ze het doen op school en hoe ze bijvoorbeeld omgaan met huiswerk".

Subsidie voor het Doorstroomprogramma wordt per kind verleend en ouderbetrokkenheid is daarvoor een voorwaarde.

SCHOLEN GEVEN LEERLINGEN VRIJ VANWEGE DE SNEEUW...

Obs de Noordkaap zeer tevreden met Mijn School app

"Er zijn heel veel verschillende apps binnen het onderwijs en allemaal hebben ze wel iets", zegt Jan Paul Siebelink, schoolcoördinator van obs de Noordkaap. "Maar Mijn School is de eerste app waarin wij alles vinden wat we zoeken."

De app Mijn School heeft heel veel mogelijkheden, vertelt Jan Paul Siebelink. Een jaar geleden vond de ouderraad van obs de Noordkaap de app zo veelbelovend dat ze het de investering waard vond het eerste jaar zelf voor de app te betalen. Nu zijn de kosten in de begroting van de school opgenomen en omdat de app zo goed bevalt mag ze bovendien SOOOG breed ingevoerd worden.

Mijn School is heel gebruiksvriendelijk, zegt Jan Paul. "Waar we eerder vijf keer dezelfde dingen invulden in verschillende apps hoeft het nu nog maar één keer. Ouders kunnen de app op hun telefoon zetten maar ook via de website bekijken. We kunnen nieuwsberichten plaatsen die automatisch op de website komen. We bieden ouders de mogelijkheid om onderling contact met elkaar op te nemen. Er zit een aparte agenda in de app die je automatisch op je telefoon kunt importeren. Als ik een fotoalbum aanmaak wanneer we op schoolreis gaan kan ik ouders machtigen om ook foto's te plaatsen in dat album. Als ouder krijg je alleen toegang tot wat interessant is voor jouw groep. De app is goed beveiligd, je kunt er alleen met een speciale code in die je ontvangt van school. Je kunt er documenten op plaatsen en wat heel prettig is voor bijvoorbeeld rapportbesprekingen: ouders tekenen zelf in op een bepaalde tijd. Ze zien welke tijden beschikbaar zijn, als ze meerdere kinderen hebben zien ze die naast elkaar staan en welke tijdsloten op elkaar aansluiten."

De mogelijkheid tot het plaatsen van spoedberichten is voor Jan Paul ook een groot pluspunt van Mijn School. "Toen we deze app nog niet hadden was een leerling van ons weggelopen van huis. Op zo'n moment wil je alle ouders benaderen. Via Facebook gaat dat te traag en openbaar, dus we deden het via het portaal van ParnasSys. Dat was voor ons de druppel, want het bericht deed er een uur en vijftig minuten over om bij alle ouders te komen. Nu plaats ik een spoedbericht en binnen seconden hebben alle ouders het binnen op hun telefoon. Op die manier kun je ook specifiek naar één groep een bericht sturen omdat bijvoorbeeld de leerkracht die dag vervangen wordt vanwege ziekte."

Integraal Kindcentrum Feiko Clock

Het nieuwe Integraal Kindcentrum dat SOOOG en Stichting Kinderopvang KiWi willen starten op obs Feiko Clock in Oude Pekela is gereed en klaar voor de start. Nu alleen het startschot van de gemeente Pekela nog.

SOOOG en Stichting Kinderopvang KiWi (KiWi) willen samen Integrale Kindcentra (IKC's, zie kader, red.) opzetten, te beginnen op obs Feiko Clock in Oude Pekela. Alles is klaar voor dit allereerste IKC in de regio. Beide organisaties hadden gehoopt per 1 januari 2018 te kunnen starten. Henriëtte Beukema, directeur van Stichting Kinderopvang KiWi: "Qua ideeën en enthousiasme zijn we heel ver. We hebben een projectteam en de medewerkers van zowel KiWi als obs Feiko Clock zijn geïnformeerd, betrokken en enthousiast. Er zijn al mensen aangenomen die graag op het IKC willen werken. Buitenschoolse opvang (BSO) De Leeuwen is open sinds september 2017. We kunnen alleen nog niet open als IKC. Het wachten is op de toestemming van de gemeente Pekela voor de peuteropvang en kinderdagopvang".

Behoeftte ouders

Eén van de doelen van een IKC is zorgen voor een doorgaande ontwikkellijn: kinderen zo vroeg mogelijk kennen om ze de rest van hun ontwikkeling tot twaalf jaar te kunnen volgen en begeleiden. Daarom willen SOOOG en KiWi heel graag peuteropvang in de Feiko Clock. Maar er is nog een belangrijke reden: ouders vragen er al jaren om. Voordat alle peuteropvang (voorheen peuterspeelzaalwerk) werd ondergebracht in het gebouw 'De Groenling' in Oude Pekela, waren er meerdere peuterspeelzalen op verschillende locaties. Henriëtte: "Nu moeten ouders met hun kind van tweeënhalp naar de Groenling en met hun kind van vier naar de Feiko Clock. Dat is heel onhandig".

Harmonisatie

Dat de gemeente Pekela nog geen toestemming heeft gegeven voor het IKC komt onder andere door de subsidierelatie die de gemeente van oudsher heeft met de leverancier van peuteropvang in de regio, de TINTengroep. De gemeente is van plan die subsidierelatie in ieder geval in 2018 nog voort te zetten. Deze situatie is door de nieuwe Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk echter niet lang meer houdbaar. Volgens deze wet zouden gemeenten hun huidige subsidierelatie moeten afbouwen of veranderen. Janny Reitsma, procesbegeleidster van het samenwerkingsproces tussen SOOOG en KiWi: “Vanaf 1 januari is peuterspeelzaalwerk volgens de wet gewoon kinderopvang. Wanneer de gemeente één organisatie voor kinderopvang subsidieert bestaat het risico dat dit wordt aangemerkt als staatsteun”.

Keuzevrijheid

De gemeente heeft nu drie opties, zegt Henriëtte. “De subsidierelatie met de TINTengroep voortzetten, maar dan zal ze dat heel goed moeten onderbouwen en aan een aantal regels moeten voldoen. Een tweede mogelijkheid is dat de TINTengroep met één of meerdere partijen gaat samenwerken. De derde mogelijkheid is het peuterspeelzaalwerk overdragen aan één of meerdere kinderopvangorganisaties.” SOOOG en KiWi zijn niet voor het één of ander, zegt Henriëtte. Beide organisaties willen vooral dat kinderen van alle achtergronden samen kunnen opgroeien en dat ouders keuzevrijheid krijgen. “Er is nu maar één peuteropvangorganisatie op één plek in Oude Pekela. Wij zouden het mooi vinden als het subsidiegeld niet naar één organisatie zou gaan, maar naar ouders, zodat zij zelf een keuze kunnen maken. Dat is ook het advies dat de Brancheorganisatie Kinderopvang heeft gegeven, want keuzevrijheid voor ouders was één van de doelen van de harmonisatie. Nu gaan kinderen waarvan ouders allebei niet werken naar de peuterspeelzaal en kinderen van ouders die allebei wel werken naar de kinderopvang. Er is dus een scheiding tussen groepen kinderen. Wij willen een IKC inclusief peuter-

‘We willen vooral dat kinderen van alle achtergronden samen kunnen opgroeien en dat ouders keuzevrijheid krijgen’

opvang starten omdat we het belangrijk vinden dat alle kinderen samen kunnen spelen, of je ouders nou wel of niet werken, een uitkering hebben of juist heel veel geld verdienen.” Precies de gedachte die SOOOG en KiWi tot zo’n goede match maakt. Henriëtte: “Wij passen qua mensbeeld en pedagogische visie heel goed bij elkaar. Eén van de belangrijkste dingen voor SOOOG en KiWi is dat iedereen welkom is, op de scholen en bij ons op de kinderopvanggroepen”.

Aantrekkelijke regio

De keuze voor obs Feiko Clock als locatie voor het eerste IKC is niet voor niets. Het is een mooie school met genoeg ruimte en veel voorzieningen rondom. Henriëtte: “De school is kwalitatief ook goed, met goede inspectierapporten en hele goede resultaten. Kinderen worden echt uitgedaagd om het beste in zichzelf naar boven te halen”. Het IKC op obs Feiko Clock zou zoals gezegd het allereerste in de regio zijn. Dat maakt de regio aantrekkelijker voor ouders. Ook voor werknemers zal het IKC kansen bieden. De samenwerking tussen KiWi en SOOOG en de vorming van het IKC zullen zorgen dat er veel werkgelegenheid blijft en dat er aantrekkelijke combinatiefuncties ontstaan die mensen meer perspectieven bieden.

Spelend leren

Een IKC geeft zowel ouders als kinderen meer rust. Ouders kunnen hun kinderen naar één locatie brengen waar ze van jongs af aan goed gekend worden. Kinderen zien minder verschillende gezichten op een dag. Dat het IKC van half zeven 's morgens tot half zeven 's avonds open zal zijn betekent natuurlijk niet dat kinderen ineens twaalf uur lang naar school gaan. Henriëtte: “De buitenschoolse opvang, op welk moment dan ook, is geen school, maar echt vrije tijd van het kind. In die vrije tijd dagen wij kinderen spelenderwijs uit hun talenten te ontwikkelen. Ook de kinderdagopvang en de peuteropvang van twee tot vier jaar zijn duidelijk geen school. In een IKC wordt geleerd én gespeeld. Bij ons in de kinderopvang is spelen het belangrijkste en ik vind zelfs dat de groepen één en twee van basisscholen daar wel wat vloeiender in mee kunnen gaan. Want die zijn naar mijn idee soms al best schools”. Janny: “De oude kleuterjuffen zijn heel blij met deze ontwikkeling want zij zien het spelend leren waar zij op geschoold zijn weer terugkomen” ●

Wat is een Integraal Kindcentrum?

Een IKC is een voorziening voor kinderen van nul tot en met twaalf (en soms zelfs veertien) jaar waarin zowel onderwijs als opvang worden geboden. Een IKC heeft één directeur, één pedagogische visie en één team. In één doorgaande leerlijn wordt gewerkt aan de optimale ontwikkeling van kinderen. Een IKC is geen brede school waarbinnen verschillende partijen samenwerken, maar toch aparte voorzieningen blijven. In een IKC heerst eenheid: in veel IKC's in Nederland wordt niet eens meer gesproken van kinderopvang óf school. Geen IKC is hetzelfde, want elk IKC wordt opgebouwd aan de hand van wensen en behoeften van ouders en kinderen. Zodra de gemeente Pekela toestemming geeft voor de start van het IKC op obs Feiko Clock worden ouders en kinderen in Oude Pekela dan ook actief betrokken bij de opbouw ervan. Op dit moment is al een BSO-ruimte voor 20 kinderen in gebruik. Verder komt er een peuter groep van maximaal 16 kinderen per dagdeel, een kinderdagopvanggroep van 0-2 jaar voor ongeveer 9 kinderen en een kinderdagopvanggroep van 2 tot 4 jaar voor 16 kinderen. Het IKC zal open zijn van 6.30 uur tot 18.30 uur.

SOOOG en KiWi

SOOOG en Stichting Kinderopvang KiWi (KiWi) willen graag intensief gaan samenwerken. Op korte termijn tekenen beide organisaties hier een intentieovereenkomst toe. Uiteindelijk willen beide organisaties samengaan tot één organisatie voor opvang en onderwijs. KiWi is ook een samenwerking aangegaan met Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Bellingwedde (SPGB). KiWi en SPGB zullen nog dit jaar één organisatie worden. Wanneer SOOOG en KiWi dan uiteindelijk samensmelten tot één organisatie, kan deze organisatie de hele regio beslaan met een totaalaanbod van onderwijs, peuteropvang, kinderdagopvang, voorschoolse en buitenschoolse opvang.

Fit&Vaardig op school

Steeds meer SOOOG scholen gebruiken de app Fit&Vaardig op school tijdens hun taal- en rekenlessen. Uiteindelijk levert dit kinderen een leerwinst van vier maanden op. “En voor kinderen is het vooral heel leuk.”

Fit&Vaardig op school is een programma dat kinderen bewegend laat leren. De app is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen en het UMCG. Uit dit onderzoek blijkt dat kinderen die twee jaar lang drie dagen per week een half uurtje Fit&Vaardig volgen een leerwinst behalen van vier maanden ten opzichte van kinderen die Fit&Vaardig niet toepassen als automatiseeropdracht. Manon Hilbrands, leerkracht op obs Houwingaham, was betrokken bij het onderzoek naar Fit&Vaardig. Ze gaf drie jaar lang lessen op de onderzoeksscholen en hielp mee het lesprogramma te schrijven. Manon: “De lessen binnen Fit&Vaardig zijn fysieke taal- en rekenlessen, waarbij kinderen naast hun tafel gaan staan. De lessen worden getoond via een app. Die app heeft een avatar, Freddie of Femke, die basisbewegingen toont die je constant blijft doen tijdens een taal- of rekenles.

Daarna komen oefenopgaven waarbij oefenbewegingen horen en dat zijn antwoorden op een som of taalopdracht”.

Energieboost

Fit&Vaardig won onlangs de NRO-praktijkprijs (Nationaal Regeorgaan Onderwijsonderzoek-praktijkprijs), een prijs voor onderzoek dat is doorontwikkeld en klaar is voor de praktijk. Voor kinderen is Fit&Vaardig vooral erg leuk zegt Manon. “Het is echt een hele leuke start van een taal- of rekenles. Ze hebben die beweging ook nodig, alleen maar de hele dag stilzitten past natuurlijk niet bij kinderen. Dus het geeft ook een extra energieboost als begin van je taal- of rekenles”.

Meer informatie is te vinden op fitenvaardigopschool.nl. Op Youtube staan leuke filmpjes van lessen.

Leuke uitjes

Uitjes en apps

Doe Museum Veendam

Het Doe Museum is een museum waar je naar kunst kunt kijken én van alles kunt doen. Ontdek de tentoonstellingen, ga creatief aan de slag en speel. Er zijn prachtige tentoonstellingen die inspireren en overal in het museum zijn plekken waar je zelf creatief aan de slag kunt. Ieder half jaar is er een nieuwe bijzondere wisseltentoonstelling. Daarnaast worden de tweehonderd beroemdste schilderijen op ware grootte in kopie getoond met hun verhaal, en is er een uitgebreide collectie van beelden en 'schilderijen' gemaakt van Lego of Bricks. Verder is er kunst van beroemdheden als Picasso, Miro, Hans Withoos, Marlene Dumas en vele anderen. Laat de kunstenaar in jezelf los en bouw een meesterwerk van Lego, boetseer er één van klei of schilder in ons atelier. Of doe één van onze vijf leuke speurtochten en maak ook nog een ritje op een pluche pony. Alle doe-activiteiten zijn zo georganiseerd dat je ze zelfstandig, of voor kinderen samen met je begeleider, kunt uitvoeren. Goed om te weten: veel activiteiten zitten bij de prijs in maar voor sommige betaal je bij. www.doemuseum.nl

Tropiqua Veendam

In de exotische omgeving en door een watertemperatuur van 32°C waan je je in subtropisch zwembad Tropiqua in Veendam in de tropen. Tropiqua heeft twee superspannende glijbanen: eentje van 60 meter lang en eentje waarin je snelheden haalt waar je normaal alleen van droomt. Er is een wildwaterkreek, een peuter- en kleuterparadijs en er zijn sauna's en een zonnestudio. In het restaurant is eten en drinken verkrijgbaar. Iedere laatste vrijdagavond van de maand is het discozwemmen in Tropiqua. Van 18.30 tot 21.30 uur is het één groot feest in het zwembad. www.tropiqua.nl

Leuke apps

CoSpaces

Het doel van de makers van CoSpaces is simpel: virtual reality toegankelijk maken voor iedereen, ook voor jonge kinderen. De manier van werken is herkenbaar, het heeft wat weg van TinkerCad, maar ook van een game als The Sims. Door deze herkenbaarheid ben je snel aan het werk. In de app kun je gemakkelijk zelf gebouwen ontwerpen. Hierdoor kun je op een laagdrempelige manier werken met concepten uit de architectuur, waarbij afmetingen en verhoudingen snel aangeleerd worden. Kinderen kunnen zelf gebouwen ontwerpen, dus waarom niet direct aan de slag om dit vanuit geschiedenis of mens en maatschappij te doen? In CoSpaces kun je verschillende 'scènes' ontwerpen, waardoor je de stad stap voor stap ziet groeien.

Met een uitbreiding in CoSpaces kun je ook programmeren. Hierdoor kun je de virtuele wereld interactief maken. Het gebruik van data is ook een mooie mogelijkheid: door een interactieve infographic te maken kun je letterlijk rondlopen door de gegevens. Kinderen kunnen zo meer inzicht krijgen in het gebruik van grafieken, maar dit ook zelf ontwerpen en maken. Een van de beste manieren om dingen te onthouden is door gebruik alles te visualiseren. Je neemt bijvoorbeeld je slaapkamer in gedachten en 'legt' op allerlei plaatsen informatie neer die je moet onthouden. In CoSpaces kun je dit virtueel maken, waardoor je het kunt delen en terug kunt kijken. CoSpaces biedt veel mogelijkheden, die tot voor kort alleen binnen handbereik van professionals waren.

Legpuzzel Jigsaw Puzzle

Een helemaal gratis puzzelspel. Jigsaw Puzzle bevat meer dan 1800 foto's. Je kunt ook legpuzzels maken met je eigen foto's. Puzzels variëren van 9 tot 1000 stukjes.

Van opvoeder
naar
bondgenoot

Boekbespreking

Lastige kinderen? Heb jij even geluk!

In het boek *Lastige kinderen? Heb jij even geluk!*, legt Berthold Gunster uit hoe je met behulp van de door hem bedachte techniek 'omdenken' heel anders tegen het 'lastige gedrag' van je kind kunt leren aankijken en van een probleem een mogelijkheid kunt maken.

Berthold Gunster schreef al vijf eerdere boeken over zijn theorie van het 'omdenken'. 'Lastige kinderen, heb jij even geluk!' gaat over omdenken in de opvoeding van je kinderen. Al mag je het woord opvoeding wat Berthold betreft ook schrappen uit je vocabulaire. Want opvoeden is vastdenken: kijken naar wat er niet is en wel zou moeten zijn. Van een probleem een ramp maken. Door omdenken maak je van een probleem een mogelijkheid door te kijken naar wat er is en wat er zou kunnen zijn. Zo maak je van een gebrek een talent en help je je kind op een liefdevolle manier zijn weg te vinden.

Lastig gedrag is volgens Berthold niets anders dan "ruwe energie, ongestold verlangen: een behoefte die zich op een stuntelijke manier uitdrukt". Omdenken helpt je in plaats van te focussen op wat jij niet wilt (het lastige gedrag) op wat het kind wél wil (verlangen). Volgens de schrijver verlangt elk kind ten diepste naar drie dingen: dat het zich erkend voelt, dat het als een autonoom wezen benaderd wordt en dat het zich competent voelt. "Als een kind zich niet erkend weet, het gevoel heeft niet als autonoom wezen gezien te worden en het gevoel heeft weinig tot niets te kunnen, als het zich niet competent voelt, is het bijna onvermijdelijk dat het lastig gedrag zal tonen."

Als volwassenen genoeg aandacht en ruimte aan deze drie fundamentele behoeften van kinderen geven hebben ze volgens Berthold een middel in handen om lastig gedrag om te denken. "Vanaf het moment dat we ons openstellen voor de verlangens van onze kinderen, gaat het niet langer over ons,

maar over onze kinderen. Het mooie is: op hetzelfde moment transformeert onze rol van opvoeder in die van bondgenoot." Om te kunnen omdenken stel je jezelf bij elke situatie vier vragen: wat is het probleem, is het echt een probleem, ben jij het probleem en is het probleem de bedoeling? Op elke vraag wordt in het boek uitgebreid ingegaan met herkenbare voorbeelden en prettig geschreven theorie. Alleen al het beantwoorden van de vier vragen werkt in sommige situaties enorm relativerend. Volgens Berthold bevinden veel problemen zich dan ook voornamelijk in ons eigen hoofd. "Het zijn irreële zorgen en angsten. Spoken, draken, demonen, die ons verhinderen te kijken naar onze kinderen zoals ze zijn."

De manier waarop Berthold schrijft is vaak grappig, maar precies goed: je krijgt niet het gevoel dat je het allemaal fout doet maar juist hoop dat ook jij in staat bent tot omdenken en tot het transformeren van problemen in mogelijkheden. Allerlei mooie voorbeelden uit de praktijk zorgen ervoor dat je steeds beter gaat begrijpen hoe je moet omdenken en als automatisch probeer je de volgende keer dat je kind 'lastig' gedrag vertoont andersom te kijken.

Zeker een aanrader dus, dit mooie boek dat in de kern vooral pleit voor onvoorwaardelijke liefde voor je kind, en dit misschien wat vage begrip heel helder weet om te zetten in concrete acties waar je direct mee aan de slag kunt. ●

Lastige kinderen? Heb jij even geluk!

Berthold Gunster
ISBN 9400502117

Zelf lezen en samen lezen is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Hun woordenschat wordt groter, net als hun gevoel voor taal. Lezen prikkelt de fantasie en stimuleert sociaal-emotionele vaardigheden. Bovendien is samen lezen vooral erg gezellig. Ook oudere kinderen vinden het vaak nog erg leuk om voorgelezen te worden!

SOOOG Magazine zet een paar niet te missen kinderboeken op een rij.

Dapper Duimelijntje

An Leysen

Het klassieke sprookje van Hans Christian Andersen in een nieuw jasje. Er was eens vrouw die graag een kindje wilde. Op een dag liep er een goede heks voorbij haar huis, die haar een bloemzaadje gaf. De vrouw plantte het zaadje en verzorgde het goed, en al gauw staarden twee kleine oogjes haar van tussen de bloemblaadjes nieuwsgierig aan. In de knop van de bloem zat een piepklein meisje! De vrouw noemde haar Duimelijntje. En al snel werd duidelijk dat Duimelijntje niet groot was, maar wel heel dapper. Vanaf 5 jaar.

Clavis Books – ISBN 9789044831443.

Het zakmes

Sjoerd Kuyper

Mees vindt in zijn broekzak het nieuwe zakmes van zijn beste vriend Tim. Op zich zou dat geen probleem zijn, maar Tim is verhuisd en Mees is bang dat mensen denken dat hij het zakmes gestolen heeft. Mees besluit het zakmes aan Tim terug te bezorgen.

Er komt een geweldig plan in hem op. Een plan, zo groot, dat het bijna niet in zijn hoofd past. De verfilming van Het zakmes won de Cinekid Film Award, een Gouden Kalf voor Beste Regie en als klap op de vuurpijl de prestigieuze Emmy voor het beste jeugdprogramma. Het zakmes is een boek én een film van alle tijden.

Ter gelegenheid van het zilveren jubileum van de film brengt Lemniscaat het boek uit als mooie gebonden editie, met fonkelnieuwe tekeningen van niemand minder dan Alice Hoogstad. Vanaf 7 jaar.

Lemniscaat

ISBN 9789047707943

De mooiste ster

Danielle Schothorst

Een warm verhaal over complimentjes geven en krijgen, en over de magische kracht van mooie gedachten. 'Waarom zijn sommige sterren groot en andere klein?' vraagt Vos. 'Ik denk dat sterren groeien,' antwoordt Hond. 'Als je naar een ster kijkt en aan iets fijns denkt, dan groeit hij.' Vanaf 5 jaar.

Clavis Books – ISBN 9789044831283

WWW.wat?

Jane Baer-Krause & Kristine Kretschmer

Wie heeft het internet uitgevonden? Hoe komt het dat het internet zo veel weet? Kun je cookies eten? Ben ik een ander iemand op het internet? Op deze en nog 66 andere vragen van kinderen geeft WWW.wat? antwoord. Zo leren kinderen hoe en waarom het internet is ontstaan, wat je op het internet kunt doen en hoe je veilig kunt surfen.

Een boek dat thuis en op school het gebruik van internet goed bespreekbaar maakt. Aanbevolen door Mediawijzer.net. Vanaf 8 jaar.

De Vier Windstreken – ISBN 9789051165937

Woordnerd

Susin Nielsen

Ambrose zit thuis. Zijn moeder wil niet meer dat hij naar school gaat omdat zijn 'vrienden' hem bijna hebben vermoord door een pinda tussen zijn boterham te stoppen. Niet dat Ambrose dat erg vindt: door zijn merkwaardige uiterlijk, het feit dat hij zo vaak verhuist en zijn talent om altijd de verkeerde dingen te zeggen was hij al niet erg geliefd op school (understatement van het jaar). Nee, Ambrose voelt zich veel fijner in het souterrain van een ouder Grieks echtpaar waar hij met zijn moeder woont. Maar dan komt tot schrik van Ambroses moeder de zoon van de Grieken weer thuis wonen: Cosmo, vers uit de gevangenis. Ambrose krijgt van zijn moeder te horen dat hij ver uit de buurt van Cosmo moet blijven. Toch ontdekt Ambrose dat hij en Cosmo een bijzondere liefde delen: scrabble. En hoewel Cosmo er alles aan doet om Ambrose te ontlopen, weet die hem er toch van te overtuigen om hem mee te nemen naar zijn scrabbleclub. En zijn moeder mag er niet achter komen, want dan komen ze allebei in moeilijkheden. Het is het begin van een onverwachte, bijzondere vriendschap. Vanaf 12 jaar.

Lemniscaat – ISBN 9789047708926

Sara Snufje

Pip Jones

Sara Snufje was altijd op zoek naar zaken die ze mooier of beter of specialer kon maken. Haar gereedschapskist sjuowde ze overal mee, want ze kreeg elke dag wel een nieuw idee. Sara is dol op uitvinden, alleen mislukken haar maaksels altijd. En Sara heeft nogal een kort lontje, dus dan is het huis te klein. Ze zou uitvinder worden: dat had ze altijd geloofd. Maar toen hoorde ze opeens een BONS! boven haar hoofd. Er tuimelde een kraai vlak bij waar Sara stond, recht uit de lucht en KABOEM op de grond. De dierenarts laat er geen twijfel over bestaan: Kraai zal nooit meer vliegen. Maar dan heeft hij buiten Sara gerekend...

Ze gaat aan de slag om Kraai nieuwe vleugels te geven. En dat is nog niet zo makkelijk. Keer op keer gaat het mis. Zal Sara het vol kunnen houden en zal Kraai ooit weer met zijn vrienden het luchtruim veroveren?

Vanaf 4 jaar.

Lemniscaat – ISBN 9789047709817

De strikt geheime geschiedenis van codes en codebreken

Roy Apps

Leer alles over geheime taal en ga er zelf mee aan de slag! Geheime taal wordt al duizenden jaren gebruikt. Een Perzische heerser ta-toeëerde al in 500 voor Christus een boodschap op het hoofd van een kaalgeschoren slaaf – tijdens de lange reis die hij moest maken om de boodschap af te leveren, groeide het haar over de tekst heen, zodat die veilig aankwam. Julius Caesar verzor een geheimschrift door iedere letter van het alfabet vier plaats en te schuiven. In de Tweede Wereldoorlog werd de eerste elektrische computer ontwikkeld... om geheime berichten te ontcijferen. En zelfs tennissers gebruiken geheime codes als ze dubbelen! De strikt geheime geschiedenis van codes en codebreken zit vol bijzondere verhalen. En hoe meer je over de geschiedenis van het codeschrift te weten komt, hoe meer je leert hoe je zélf geheime berichten kunt overbrengen. Hoe maak je onzichtbare inkt? Wat is de varkenshokcode? Om het in de meest eenvoudige oud-Griekse code te zeggen: !keob gidleweg nee taW
Vanaf 8 jaar.

Lemniscaat – ISBN 9789047709510

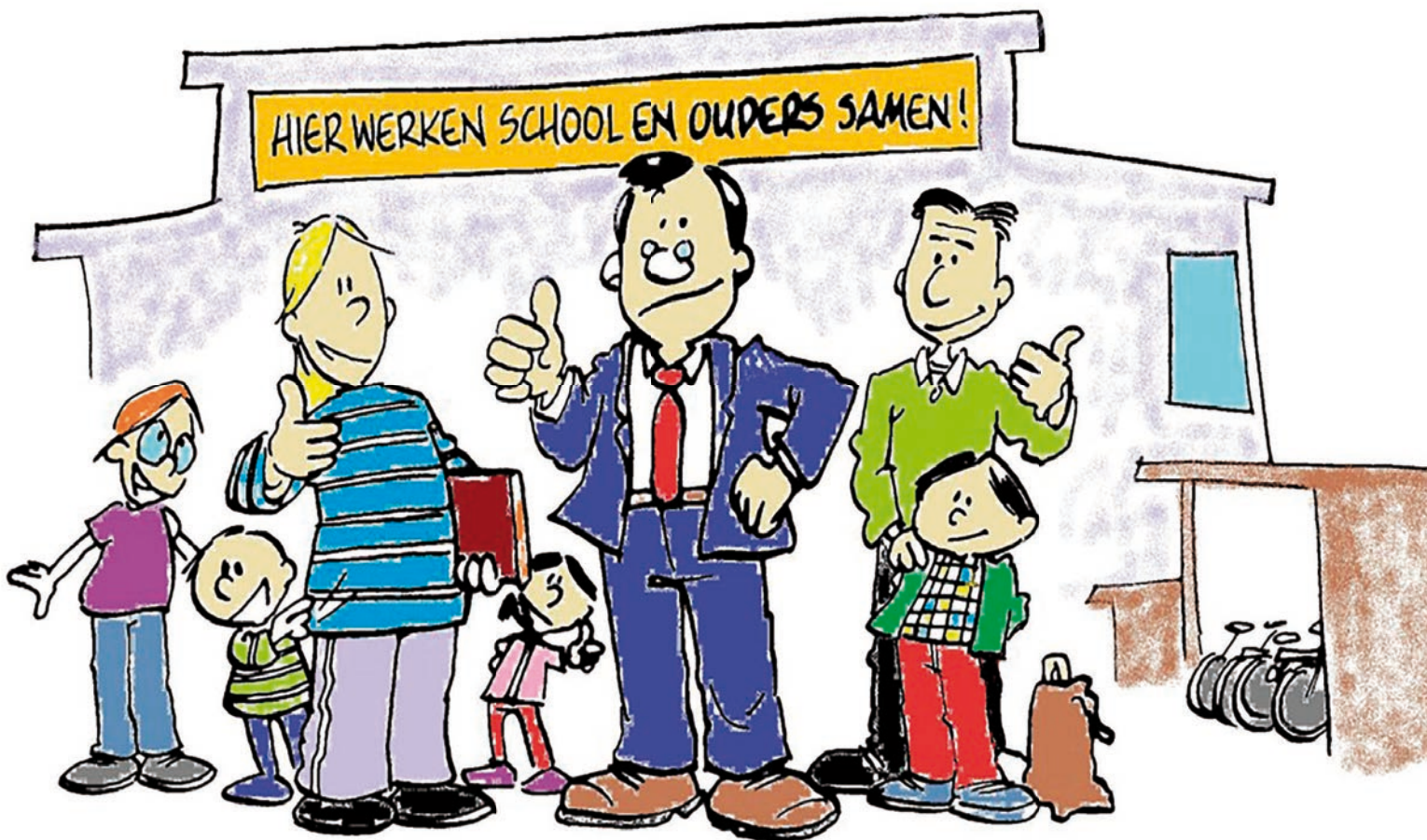
Mijn vader is een dredhoofd

Theo Meijer

De elfjarige Fanny en haar broertje Hiske balen van hun chagrijnige vader. Vroeger was hij gezellig en grappig, maar nu kan er geen lachje meer af. Als hun moeder erachter komt waarom hij zo doet, is de spanning thuis om te snijden. Fanny piekert zich suf hoe ze een scheiding kan voorkomen en haar vader kan veranderen. Een wedstrijd op school brengt haar op een idee. Samen met haar vriendje Bart bedenkt ze een 'make over' in een oude pastorie. Ze haalt haar vader over om erin te gaan. Maar dan valt er opeens een zwerver de pastorie binnen. Wie is hij en wat wil hij van de vader van Fanny? De situatie wordt snel gevaarlijk. Wat als grap bedoeld was, lijkt op een nachtmerrie uit te lopen. Vanaf 10 jaar.

De Vier Windstreken
ISBN 9789051162387

Toezicht binnen SOOOG

Binnen SOOOG zijn twee belangrijke raden actief die toezicht houden op de gang van zaken: de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht. Wat doen zij precies? En waarom is dat zo belangrijk?

De GMR

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) is te vergelijken met een ondernemingsraad in een groot bedrijf. Maar een GMR bestaat niet alleen uit personeelsleden: ook een aantal ouders heeft een rol in de raad. De GMR houdt zich bezig met het toetsen van beleid, actuele ontwikkelingen, de begroting en bijvoorbeeld de formatieplannen binnen SOOOG. Voorstellen van het bestuur worden zorgvuldig bekeken en afgewogen zodat alle belangen zo goed mogelijk worden gediend. De GMR behartigt de belangen van (een meerderheid van) de scholen, personeelsleden, kinderen en ouders binnen de gehele organisatie. “Bovenschoolse belangen noemen we dat”, vertelt Ester Boekholt, voorzitter van de GMR van SOOOG. “En een GMR heeft daarmee een belangrijke taak.”

Iedereen gehoord

Een organisatie kan alleen goed functioneren als er voldoende

draagvlak is voor wat op hoger niveau besloten wordt zegt Ester. “Iedereen binnen de scholen moet zich gehoord en vertegenwoordigd voelen. Of het nu gaat om de werktijden voor het personeel, de vakantieschema’s voor de kinderen, sociale veiligheid, ouderparticipatie of huisvesting, jaarlijks passeren heel wat onderwerpen de revue. Als GMR spreken we hierover maandelijks met het College van Bestuur en informeren vervolgens de MR-leden van alle aangesloten scholen over onze bevindingen, de afgegeven instemmingen en onze adviezen aan het bestuur. De MR-en bewaken op hun beurt de belangen van het personeel, de kinderen en ouders van hun eigen school.”

Collega’s gezocht

Omdat de scholen van SOOOG in zeven clusters zijn ondergebracht is ook de GMR opnieuw ingericht. Ieder cluster zou nu vertegenwoordigd moeten worden door één ouder en één personeelslid. Helaas worden op dit moment nog niet alle plaatsen ingevuld. Ester: “We zoeken nog een aantal bevo-

gen personeelsleden die samen met hun PGMR-collega's willen opkomen voor de belangen van alle collega's, het docentenvak en de kinderen in de klassen. Ook zijn we nog op zoek naar een aantal enthousiaste ouders die het beste voor hebben met het basisonderwijs in onze regio en vanuit hun eigen vakgebied en perspectief willen meedenken binnen SOOOG".

Boeiend en leerzaam

Het is een interessante rol waarvoor de GMR mensen vraagt, vertelt Ester enthousiast. "Binnen een GMR word je niet alleen geïnformeerd door het bestuur, maar ook door allerlei andere externe partijen, aangesloten MR-en en de vakbonden. Het is bovendien niet alleen erg interessant maar ook heel leerzaam. Twee keer per jaar vergaderen we met de Raad van Toezicht en het afgelopen jaar hebben we gesproken met de onderwijsinspectie. Daarnaast wordt scholing verzorgd over de rechten en plichten van een GMR en over hoe je het beste invulling kunt geven aan je rol binnen de medezeggenschap. Je groeit er als het ware in. Het is super boeiend en bovenal natuurlijk voor een heel goed doel!"

Nieuwsgierig?

Ben je geïnteresseerd in een rol binnen de GMR van SOOOG of wil je eens kennismaken om te kijken of het iets voor je is? Maak dan een afspraak met de secretaris van de GMR: Marika Abeln en schuif een keer aan bij een GMR-vergadering.

'Iedereen binnen de scholen moet zich gehoord en vertegenwoordigd voelen'

De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van SOOOG bestaat uit vijf mensen en houdt toezicht op het doen en laten van het College van Bestuur, waaronder op genomen besluiten, financiën en kwaliteit van onderwijs. Jan de Wit, voorzitter van de RvT: "De Raad van Toezicht is werkgever van het College van Bestuur. In grote lijnen ziet de RvT erop toe dat alle dingen die moeten gebeuren ook gebeuren zoals het hoort. Om onszelf van informatie te voorzien gaan we onder andere twee keer per jaar met de GMR in gesprek. Ook gaan we in gesprek met de onderwijsinspectie, met de clusterdirecteuren en met wethouders van de gemeenten. We ontvangen allerlei verslagen, onder andere van de GMR. En we krijgen de nodige rapportages over onderwijskwaliteit, financiën, huisvestingskwaliteit en over ontwikkelingen die er zijn".

Verantwoordelijk

De begrotingen, jaarrekening en het strategisch beleid van SOOOG worden door de RvT nauwgezet gecontroleerd. De

raad vraagt ook wat de door haar aangestelde accountant van SOOOG van deze documenten vindt. De RvT is onafhankelijk. Haar leden zijn niet in dienst van SOOOG, ze hoeven geen rekening te houden met belangen binnen of buiten de stichting, ze doen hun werk 'als maatschappelijke taak'. Stuk voor stuk zijn het mensen die zich verbonden voelen met het openbaar onderwijs in de regio, en zich willen inzetten voor de kwaliteit van dit onderwijs. Allemaal brengen ze hun eigen kennis mee binnen de Raad van Toezicht. De RvT is zoals gezegd onafhankelijk, maar wél verantwoordelijk. Jan: "Als wij er op toezien dat het CvB er een rommeltje van maakt en we doen daar niks aan dan kunnen we daarop worden aangesproken". Als voorbeeld van hoe ver die aansprakelijkheid kan gaan noemt Jan de fraudezaak binnen energienetwerkbedrijf Rendo waarvan de directeuren zo'n 37 miljoen euro zouden hebben weggesluisd. "Daar hebben mensen zitten te slapen. In het onderwijs hebben we ook een paar van dat soort situaties gehad. Dus je hebt wel een bepaalde verantwoordelijkheid."

Informerer

De RvT is verplicht zich te laten informeren over belangrijke zaken. Onderwijskwaliteit bijvoorbeeld. Jan: "Of het geld dat daarvoor bij de stichting komt wel op de juiste plek terecht komt en of je daar ook resultaat van ziet. Daar bevragen wij het CvB op. Of over bijvoorbeeld ziekteverzuim. Als er opvallende zaken zijn vraag je hoe dat komt. En als het te opvallend is willen we dat het wordt aangepakt en dat we regelmatig geïnformeerd worden over de voortgang. Op dit moment wil SOOOG graag een IKC in Oude Pekela. Over zoiets laten wij ons informeren en alle officiële post wordt ons doorgezonden zodat we op de hoogte zijn".

Waarborg

De RvT is aangesloten bij de Vereniging van Toezichthouders Onderwijsinstellingen (VTOI). Jan: "Wij moeten ons ieder jaar scholen en bij deze vereniging kun je je kennis delen. Over situaties die je niet eerder hebt meegemaakt kun je hier terecht om te overleggen en vragen te stellen. Of als er bijvoorbeeld een nieuwe wet komt waarvan je de strekking nog niet helemaal kent, dan zoekt deze organisatie dat voor je uit. Wij kunnen bij de VTOI precies toetsen of wat wij doen correct is. De accountant controleert dat ook. Op die manier heb je ook van buitenaf een waarborg dat het binnen de stichting gaat hoe het hoort te gaan". •

'De RvT ziet er op toe dat alles gaat zoals het hoort te gaan'

Foto door Klaas Ketelaar